

Uttalande från Folkbildningsrådets representantskap 27 april 2022

Flyktingarna från Ukraina behöver Svenska från dag 1

Folkbildningen har stor solidaritet med människorna som flyr det brutala kriget i Ukraina. Ingen vet hur länge flyktingarna stannar i Sverige men vi är starkt engagerade för att möta dem med introduktion i svenska språket och om det svenska samhället. Dessutom ordnar folkbildningen mångskiftande möten, samtal och verksamheter för flyktingar och den övriga befolkningen om de många frågor som blir aktuella genom den tragiska händelseutvecklingen.

Studieförbund och folkhögskolor genomförde avgörande insatser med asylsökande som kom till Sverige 2015 och 2016. På kort tid erbjöds ett mycket stort antal människor Svenska från dag 1 i hela landet. Satsningen var framgångsrik. Vägen in till kunskaper i svenska och in i det svenska samhället kortades. Vi har bevisat engagemang, kompetens och att kapacitet finns att snabbt göra stora insatser för människor som har stora behov.

Folkbildningen är en del av civilsamhället. Det innebär att vi är snabbfotade och flexibla. Vi drivs av våra värderingar och inväntar inte statens beslut. Därför har verksamheter med flyktingar från Ukraina redan startat på olika håll i landet.

Studieförbunden har snabbt skapat verksamheter som möter flyktingars behov i olika delar av landet. Studieförbunden utgår från flyktingarnas behov och den egna organisationens engagemang.

Många folkhögskolor har startat kurser i Svenska från dag 1. Andra har erbjudit boende för flyktingarna. Detta möter tydliga behov men hotar att drabba annan verksamhet eftersom de flesta nya kurser inte är finansierade. För 2022 är medlen så begränsade att många folkhögskolor som velat starta Svenska från dag 1 med flyktingar från Ukraina är förhindrade eller inte vågat göra det då resurser saknas.

Stat, regioner och kommuner har förväntningar på studieförbund och folkhögskolor att snabbt skapa verksamheter som möter flyktingarnas behov. Det kräver resurser. De medel som finns tillgängliga för Svenska från dag 1 under 2022, 90 mkr, riskerar att snabbt ta slut. Flera studieförbund och folkhögskolor har redan förbrukat alla årets resurser för detta eller är snabbt på väg att göra det.

Mot den bakgrunden har Folkbildningsrådet till regeringen fört fram förslag om att öka anslagen för Svenska från dag 1 till studieförbunden och folkhögskolorna. Regeringen har inte tillfört några nya resurser i vårbudgeten. 60 mkr av medlen för 2022 var redan tidigare avsatta för andra flyktingar som fortfarande har behov av folkbildning. Utan nya pengar hamnar vi i ett läge där olika flyktinggrupper ställs mot varandra eller mot behov hos andra målgrupper i folkbildningen.

Enligt gällande beslut och besked från staten ska Svenska från dag 1 vid folkhögskolor och studieförbund upphöra vid årsskiftet. Det motsätter vi oss. För att inte denna viktiga verksamhet ska avvecklas behövs snabbt besked om att det kommer en fortsättning.

Folkbildningen välkomnar flyktingar i Svenska från dag 1 och de får inte delta i SFI. Debatten kring den frågan visar klart att Svenska från dag 1 inom studieförbunden behöver utvecklas, 40 timmar räcker inte för att lära sig ett nytt språk. För att ge flyktingar goda möjligheter att lära sig svenska krävs möjlighet att studera fler timmar per vecka och längre tid sammanlagt. Det ställer krav på nya resurser.

Folkbildningsrådets representantskap kräver nu:

Att staten tillför nya resurser för Svenska från dag 1

Att svenska från dag 1 permanentas och inte upphör vid årsskiftet